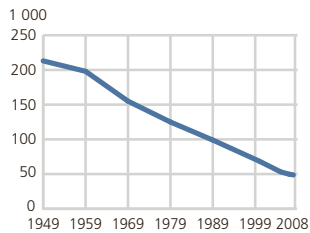

Fra landbruk til havbruk

Antall gårdsbruk

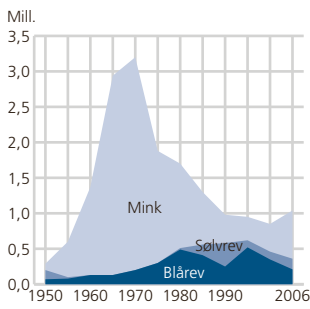
Store strukturendringer i jordbruket

Siden 1949 er antallet gårdsbruk redusert med tre fjerdedeler, fra 213 000 til 48 800 i 2008, noe som innebærer at gjennomsnittlig er 8 bruk lagt ned hver dag.

Det totale jordbruksarealet i drift er likevel uendret, fordi jorda på de nedlagte brukene blir tilleggsjord på de gjenværende. Og gjennomsnittsarealet per bruk er dermed blitt firedoblet i perioden, fra 50 dekar til 210.

Også sysselsettingen i jordbruket er kraftig redusert: I 1950 var over 20 prosent sysselsatt i jordbruk – i 2007 er andelen 2,3 prosent. Og jordbrukets andel av BNP er i dag 0,5 prosent.

Antall pelsdyr

Færre hester og kyr – flere pelsdyr

Ved siden av at hesten nesten er forsvunnet fra norsk landbruk, har det også vært en markert reduksjon i antallet kyr til under det halve (311 000 dyr i 2008). På den annen side har melkeproduksjonen per ku økt betraktelig, fra ca. 2 000 liter i 1949 til 6 800 liter. Bestanden av svin og sau er også synkende.

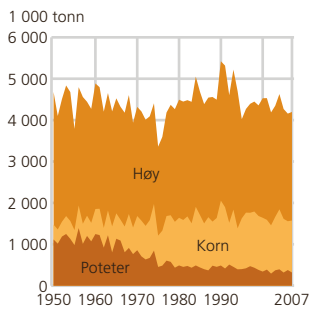
Pelsdyrnæringen hadde sin storhetstid på slutten av 1960-tallet, med et samlet antall dyr på vel 3,2 millioner. 95 prosent av disse var mink. Etter en kraftig nedgang, har det de siste årene igjen vært en økning i antallet mink, og den totale bestanden av pelsdyr er i overkant av én million dyr.

Mindre poteter – mer korn

Jordbruksavlingene varierer mye fra år til år, men i et litt lengre perspektiv er tendensen klar: Siden 1950 er produksjonen av poteter sunket til nesten en tredjedel, mens kornproduksjonen er firedoblet.

Landbruksmyndighetene har som mål at minst 15 prosent av landbruksarealet skal drives økologisk innen 2015. I dag utgjør dette arealet knappe 4 prosent, sammenliknet med mellom 5 og 8 prosent i de andre nordiske landene.

Jordbruksavlinger

Tømmerhogst – fra øks til hogstmaskin

Skogbrukets økonomiske betydning er betydelig redusert. I 1950 utgjorde skogbruket 2,5 prosent av BNP, mens andelen i 2007 bare var 0,2 prosent. Hogstkvantumet har variert mellom 6,6 og 11 millioner kubikkmeter salgsvirke per år i perioden. Men mens alt tømmer ble felt og kvistet manuelt med sag og øks i 1950, overtok etter hvert motorsagen. I dag er det hogstmaskinene som dominerer, og sysselsettingen i skogbruket er dermed blitt kraftig redusert.

Færre fiskere, men økt produksjon

Omkring 1950 var det om lag 100 000 fiskere i Norge, i 2007 var antallet 13 300. Av disse hadde 10 700 fiske som hovedyrke.

Fangstmengden i fiskeriene varierer mye fra år til annet. Fra 1945 til toppåret 1977 ble fangsten mer enn firedoblet, fra 0,7 til 3,4 millioner tonn. Deretter har den sunket til 2,4 millioner i 2007.

Norge er nummer elleve på listen over verdens største fiskerinasjoner. Øverst finner vi Kina (17 mill. tonn), etterfulgt av Peru, USA, Indonesia og Japan.

Økonomisk er det fangst av torsk som har størst verdi, etterfulgt av sild, sei og makrell.

Laksen: Vårt nye husdyr

Produksjonen av oppdrettsfisk har økt kraftig siden virksomheten begynte i 1970-årene og utgjorde i 2007 nesten 814 000 tonn.

Laksen er dominerende i oppdrettsnæringen, mens ørretproduksjonen har vært stabil de siste årene. Men også andre arter er i ferd med å bli interessante: Torsken er i siget, med over 9 600 tonn.

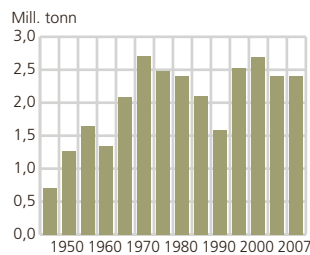
Få sysselsatte – store verdier

Oppdrettsnæringen sysselsetter snaut 3 800 personer, fordelt på 1 500 oppdrettsanlegg. Men den økonomiske betydningen er langt større: Førstehåndsverdien i oppdrettsnæringen utgjør nå langt mer enn de tradisjonelle fiskeriene – henholdsvis 17 og 12 milliarder kroner.

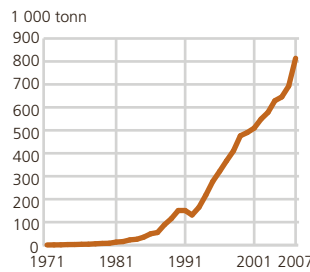
Den samlede eksportverdien av fisk og fiskeprodukter var i 2008 ca. 39 milliarder kroner. Fiskeeksporten utgjør dermed nesten 5 prosent av de samlede eksportinntektene. Eksporten av oppdrettsfisk står for omtrent halvparten av fiskeeksporten.

Over halvparten av fiskeeksporten går til EU-land, men det største enkeltmarkedet er Russland, fulgt av Frankrike.

Fangstmengde i norske fiskerier

Fiskeoppdrett. Solgt mengde laks og ørret

Førstehåndsverdi i oppdrettsnæringen og tradisjonelt fiske

